

Ontwerpbesluit

Stichting Faunabeheereenheid Gelderland
Wassenaarweg 40
6843 NW ARNHEM

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2021-001132

Onderwerp

Afgeven opdracht verwilderde dieren

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 9

Datum opdracht

10 maart 2021

Zaaknummer opdracht

2021-001132

Locatie

Gelderland

Activiteit

Wet natuurbescherming: Afgeven opdracht
bestrijden van verwilderde gedomesticeerde gans en
verwilderde duif

Geachte heer, mevrouw,

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Stichting Faunabeheereenheid Gelderland, hierna te noemen de aanvrager, van 18 januari 2021, om opdracht af te geven voor het bestrijden van de verwilderende gedomesticeerde gans en verwilderde duif, op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Er is namens Stichting Faunabeheereenheid Gelderland (hierna: FBE) een verzoek bij ons ingediend voor een opdracht op grond van de Wnb – onderdeel soorten. Deze hebben wij op 18 januari 2021 ontvangen. De opdracht is bedoeld voor het bestrijden van verwilderde dieren in de provincie Gelderland. Het gaat om de volgende verwilderde dieren: verwilderende gedomesticeerde gans (*Anser anser forma domesticus*) en de verwilderde duif (*Columba livia forma domestica*), hierna te noemen gans en duif. De FBE verzoekt de opdracht te geven voor onbepaalde tijd.

Op 1 januari 2017 is de Wnb in werking getreden. In de Wnb zijn regels voor de bestrijding van verwilderde dieren opgenomen. De wet geeft ons de mogelijkheid om opdracht te geven aan de FBE om de aantallen van de hierboven benoemde diersoorten te beperken om schade te beperken.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

De volgende middelen en methoden zijn voor de gans en duif aangevraagd:

- Geweren;
- Geluiddemper, mits toestemming op grond van de Wet Wapens en Munitie (gans);
- Luchtdrukgeweer met een kaliber van minimaal .22 inclusief geluiddemper;
- Het gebruik van afwijkende munitie voor luchtdrukgeweer (pellets);
- Kunstmatige lichtbron en nachtzichtapparatuur;
- Haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds;
- Honden, niet zijnde lange honden.

De bovenstaande middelen en methoden worden aangevraagd op grond van het bepaalde in artikel 3.9, eerste lid onder a t/m c, & f en artikel 3.13, lid 2 en 4 Besluit Natuurbescherming (Bnb), in samenhang artikel 3.14, eerste lid en artikel 3.25, eerste lid, Wnb.

Daarnaast worden de volgende situaties aangevraagd (artikel 3.12, eerste lid en derde lid onder e en artikel 3.16, eerste lid, onder a, b Bnb):

- Gebruik van het kogel- en hagelgeweer één uur voor zonsopgang tot één uur na zonsondergang;
- Het gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang (24 uur lang).

Tot slot vraagt de FBE op grond van het bepaalde in artikel 3.26, eerste lid onder b en derde lid, Wnb juncto artikel 3.16, eerste lid Bnb ontheffing te verlenen voor het gebruik van het geweer op de volgende gronden, waarbij per geval voor het gebruik een nadere beoordeling van de FBE noodzakelijk is:

- Het gebruik van het geweer op een terrein dat niet ten minste een omvang heeft van 40 hectare;
- Het gebruik van het geweer op terreinen die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen als bedoeld in art. 3.21, derde lid, Wnb.

Toetsingskader

Ten grondslag van deze opdracht ligt artikel 3.18 vierde lid Wnb:

1. 3.18 lid 4: Het eerste tot en met derde lid zijn van overeenkomstige toepassing op het beperken van de omvang van populaties van dieren die zijn aan te merken als exoten of van verwilderde dieren.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikelen 3.18 vierde lid van de Wet natuurbescherming.

OPDRACHT TE GEVEN

aan Stichting Faunabeheereenheid Gelderland, Wassenaarweg 40 te Arnhem.

Om de populatieomvang van de verwilderde gedomesticeerde gans en de verwilderde duif in de provincie Gelderland te beperken. Het doel voor deze soorten is het reductie van aantallen en ter voorkoming van de schade aan gewassen, visgronden, wateren en andere eigendommen; ter bescherming van wilde flora en fauna, en ter instandhouding van natuurlijke habitats; in het belang van volksgezondheid en openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang.

Voor het gebruik van de volgende middelen, methoden en situaties (zie tabel 1), op grond van het bepaalde in artikel 3.13 Bnb, in samenhang met artikel 3.9, eerste lid onder a t/m c, f, artikel 3.12, eerste lid, derde lid onder e, artikel 3.13, lid 2 en 4 (Bnb), artikel 3.14 lid 1 en artikel 3.16, eerste lid, onder a, b Bnb, artikel 3.25, eerste lid Wnb wordt ontheffing geven voor:

Tabel 1: Middelen, methoden en situaties voor doden verwilderde gans en-duif.

Middelen en methoden	Gans	Duif
Geweren	X	X
Haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds	X	X
Honden, niet zijnde lange honden	X	X
Geluiddemper, mits toestemming op grond van de Wet Wapens en Munitie	X	
Gebruik van het hagel- en kogelgeweer één uur voor zonsopgang tot één uur na zonsondergang	X	X
Het gebruik van het luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang	X	X
Luchtdrukgeweer met een minimaal kaliber van .22	X	X
Geluiddemper (voor luchtdrukgeweer)	X	X
Het gebruik van afwijkende ammunitie voor luchtdrukgeweer (pellets)	X	X
Kunstmatige lichtbron en nachtzichtapparatuur	X	X

Daarnaast wordt op grond van het bepaalde in artikel 3.26, eerste lid onder b en derde lid, Wnb juncto artikel 3.16, eerste lid Bnb ontheffing verleend voor het gebruik van het geweer op de volgende gronden, waarbij per geval voor het gebruik een nadere beoordeling van de FBE noodzakelijk is:

- Het gebruik van het geweer op een terrein dat niet ten minste een omvang heeft van 40 hectare;
- Het gebruik van het geweer op terreinen die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen als bedoeld in art. 3.21, derde lid, Wnb.

VOORSCHRIFTEN

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wnb de volgende voorschriften verbonden.

Reikwijdte

De opdracht geldt voor het gehele werkgebied van de FBE in de provincie Gelderland.

Specifieke voorschriften**A REGISTRATIE**

1. De FBE zorgt voor registratie van de haar toegestane personen voorafgaand aan het feitelijk gebruik van de opdracht.
2. De FBE zorgt voor registratie van de op grond van de aanwijzing uitgevoerde handelingen.
3. De FBE houdt een register bij met naam-, adres- en woonplaatsgegevens van elke gemachtigde jacht(akte)houder.
4. Voor zover de melding een melding betreft van een gemachtigde of eindgebruiker aan de FBE, wordt in het hierboven voorgeschreven meldingsregister in ieder geval vermeld:
 - a. het tijdstip waarop het te melden afschot is verricht;
 - b. de locatie waar het te melden afschot is verricht;
 - c. het doel waarvoor het te melden afschot heeft plaatsgevonden;
 - d. de naam van de gemachtigde die het te melden afschot heeft verricht.Deze gegevens worden binnen 48 uur ingevoerd in het digitale faunaregistratiesysteem.
5. De FBE bewaart de in deze afdeling voorgeschreven registers op een locatie waar een toezichthouder inzage kan nemen van deze registers.
6. De FBE draagt er zorg voor dat informatie in deze afdeling voorgeschreven registers tenminste gedurende vijf jaar na registratie van de informatie wordt bewaard in het register waarin de informatie is geregistreerd.

B PERIODE

1. Deze opdracht geldt jaarrond en voor onbepaalde tijd.
2. Verbod voor het uitoefenen van het gebruik van het geweer op zondagen en feestdagen.

C TIJDSTIPPEN

1. Er mag gebruik gemaakt worden van het hagel- en kogelgeweer van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang rekening houdende met lid E2.
2. De FBE kan een aanvullende machtiging verlenen voor het gebruik van luchtdrukgeweer voor zonsopgang en na zonsondergang (24 uur lang).

D LOCATIE

1. De FBE kan machtiging verlenen aan jacht(akte)houders binnen de bebouwde kom en binnen jachtvelden aan jachthouders.
2. De FBE kan machtiging verlenen aan jacht(akte)houders voor het gebruik van het geweer in relatie tot het afwijken van de 40 hectare eis voor het jachtveld.

E MIDDELEN EN GEBRUIK

1. Middelen zijn toegestaan zoals benoemd in het besluit waar deze voorschriften onderdeel van zijn.
2. De FBE verstrekt de opdracht middels een toestemming aan de jachtakehouders, met aanvullende machtiging voor het gebruik van het luchtdrukgeweer na zonsondergang tot zonsopgang en voor het gebruik van hagel- en kogelgeweer één uur voor zonsopgang tot één uur na zonsondergang.
3. Gebruik van het hagel- en kogelgeweer is toegestaan al dan niet met:
 - a. kunstlicht, enkel als de gebruiker al een machtiging heeft voor het gebruik van kunstlicht voor andere vormen van schadebestrijding en/of beheer, voor het toegestane afschot onder B periode;
 - b. Het gebruik van een geweer ten behoeve van schadebestrijding kan na goedkeuring van de FBE ook worden toegestaan op gronden die niet voldoen aan de eisen betreffende afmetingen waaraan jachtvelden moeten voldoen;
 - c. Geluiddemper, enkel als de gebruiker al een machtiging heeft voor het gebruik van een geluiddemper voor andere vormen van schadebestrijding en/of beheer en mits dit de gebruiker is toegestaan op grond van de Wet Wapens en Munitie.
4. Aanvullend toestemming bij de bestrijding van duiven en -ganzen voor het gebruik van de volgende middelen en methoden:
 - a. Luchtdrukgeweer met een minimaal kaliber vanaf .22 voor het doden van de duif en gans;
 - b. Geluiddemper voor luchtdrukgeweer;
 - c. Kunstmatige lichtbron en nachtzichtapparatuur;
 - d. Het gebruik van afwijkende ammunitie voor luchtdrukgeweer (pellets).
5. Gebruik van hagel- en kogelgeweer is niet toegestaan binnen de bebouwde kom.
6. Voor het gebruik van het luchtdrukgeweer op voor publiek toegankelijke plaatsen dient er een draagverlof verleend te zijn door de politie.
7. Het gebruik van het luchtdrukgeweer is alleen toegestaan binnen de bebouwde kom, erven, binnen gebouwen, op zwemwaterlocaties en binnen eendenkooien mits met schriftelijke toestemming van de betreffende jachthouder/kooiker.

F OVERIG

1. Het verslag over de wijze waarop van de opdracht gebruikt is gemaakt maakt deel uit van de jaarrapportage. Deze jaarlijkse evaluatie wordt vóór 1 augustus van het daaropvolgende jaar digitaal bij post@gelderland.nl ingediend onder vermelding van het zaaknummer van de onderhavige opdracht.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Aanleiding

Het FBE heeft bij Provincie Gelderland een opdracht aangevraagd voor de bestrijding van schade en overlast door de duif en gans.

De verwilderde gedomesticeerde gans, is een gedomesticeerde en weer verwilderde grauwe gans. De verwilderde gedomesticeerde gans vertoont dus vele overeenkomsten met de wilde grauwe gans en gedijt goed in het wild. Deze soort foerageert en nestelt zich vaak in de nabijheid van andere ganzensoorten (met name grauwe gans en Canadese gans), waardoor het risico op hybridiseren groot is en veel voorkomt. Hybridisering van de verwilderde gedomesticeerde gans met de grauwe gans is vanuit oogpunt van behoud van biodiversiteit niet wenselijk. Een gehybridiseerde gans toont veel wit of bont in het verenkleed met duidelijke tekenen van grauwe gans. Van vlieg-vlugge ganzen met deze uiterlijke kenmerken en die zich ophouden in groepen van grauwe ganzen of hybride ganzen, mag worden aangenomen dat deze niet gedomesticeerd zijn. De verwilderde gedomesticeerde gans veroorzaakt net als andere ganzensoorten, veel schade aan landbouwgewassen.

De verwilderde duif, meestal een stadsduif of postduif, wordt beschouwd als een afstammeling van de wilde rotsduif. Ondanks dat de wilde rotsduif niet in Nederland voorkomt, is de verwilderde duif wel een talrijke broedvogel die jaarrond in Nederland aanwezig is, met name in stedelijke gebieden (in de nabijheid van de mens). In tegenstelling tot de gans, veroorzaken verwilderde duiven vooral vervuilingsoverlast binnen de bebouwde kom, in gebouwen en rondom erven. Duiven nestelen en slapen hier graag op harde ondergronden, zoals gevelranden, dakgoten en balkons, waardoor gebouwen al snel een aantrekkelijke verblijfplaats vormen. Volgens bureau plaagdier preventie¹ kunnen duiven alleen zittend ontlasten, waardoor deze verblijfplaatsen vaak ernstig vervuild raken met uitwerpselen. De ontlasting van duiven bevat veel salpeterzuur, wat op de lange termijn schadelijk is voor veel bouwmaterialen. Daarnaast vormen uitwerpselen, veren en kadavers een risico voor volksgezondheid in verband met de vele ziekteverwekkende bacteriën die verwilderde duiven bij zich dragen (zoals *Campylobacter jejuni*-bacterie). Net als ganzen, veroorzaken duiven ook schade aan graslanden en akkerpercelen (met name graan en mais)². Er is geen tegemoetkoming mogelijk bij aangerichte schade aan gewassen, visgronden en andere eigendommen door verwilderde dieren.

Binnen de bebouwde kom en op erven is het gebruik van zowel hagel- als kogelgeweren soms problematisch bezien vanuit het veiligheidsaspect. Daarnaast is er een kans op beschadigingen van goederen en eigendommen. Het gebruik van een luchtdrukgeweer kan hier uitkomst bieden, het is bij verantwoord gebruik minder risicovol dan het gebruik van hagel- en kogelgeweren. Er zijn momenteel veel krachtigere luchtgeweren op de markt dan tot voor kort gebruikelijk was. Deze geweren werken onder meer met perslucht afgegeven vanuit een reservoir tot wel 250 bar. Deze wapens vormen daarmee een goed alternatief, voor het bestrijden van verwilderde duiven binnen en rondom de gebouwde omgeving. Het gebruik van het luchtdrukgeweer is tevens krachtig genoeg voor het doden van ganzen en zal daarom naast het kogel/hagelgeweer ook ingezet worden als middel voor het bestrijden van de gans.

Beide verwilderde soorten hebben in Nederland vanuit de Wnb een onbeschermde status en mogen dus jaarrond worden verstoord, gevangen of gedood (mits redelijk belang). Het redelijk belang is hierbij gefocust op aangerichte schade (door beide verwilderde diersoorten) binnen de landbouwsector, de risico's voor volksgezondheid met betrekking tot de ziekteverwekkende bacteriën die duiven bij zich dragen en ter bescherming van wilde flora en fauna, en ter instandhouding van natuurlijke habitats van ganzenschade.

¹ <https://bureauplaagdierpreventie.nl/informatie-duiven/>

² <https://www.faunabeheereenheid.nl/gelderland/DIERSOORTEN/gelderland-dieren/rotsduif>

Hoewel onbeschermd dieren gedood mogen worden, is voor het gebruik van geweer, een ontheffing in de zin van artikel 3.18 van de Wnb noodzakelijk. Daarnaast is er geen tegemoetkoming mogelijk bij aangerichte schade aan gewassen, visgronden en andere eigendommen door verwilde dieren.

Het beperken van de omvang van de populatie verwilde ganzen en -duiven is derhalve noodzakelijk om te voorkomen dat bovengenoemde wettelijke belangen geschaad zullen worden. Voor het bestrijden van de populaties van de verwilde dieren, wordt er goedkeuring gegeven aan het gebruik van het kogel-/hagelgeweer en luchtdrukgeweer.

Volgens artikel 3.18, vierde lid van de Wnb is opgenomen dat Gedeputeerde Staten er zorg voor dienen te dragen dat in hun provincie, de populaties van de betreffende verwilde diersoorten zoveel mogelijk beperkt dienen te worden. Met dit besluit geven wij uitvoering aan artikel 3.18, vierde lid Wnb, en maken wij het mogelijk om de hierboven benoemde verwilde diersoorten, in de provincie Gelderland, op een effectieve en doelmatige manier te bestrijden.

Belang

In tabel 2 zijn de volgende wettelijke belangen opgenomen die worden geschaad door de aanwezigheid van de gans en duif.

Tabel 2 Geschaad wettelijke belangen door de verwilde duif en -gans.

Diersoort	Geschaad wettelijk belang	Artikelnummer (Wnb)
<i>Gans</i>	1) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, visgronden, wateren en andere eigendommen	Artikel 3.17, eerste lid, onder a, 3
	2) ter bescherming van wilde flora en fauna, en ter instandhouding van natuurlijke habitats	Artikel 3.17, eerste lid, onder a, 4
<i>Duif</i>	1) volksgezondheid en openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang	Artikel 3.17, eerste lid, onder a, 1
	2) ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, visgronden, wateren en andere eigendommen	Artikel 3.17, eerste lid, onder a, 3

Te beoordelen middelen

Ondanks dat de vangkooi (voor de duif) een effectief vangmiddel is, is deze niet overal toepasbaar, bijvoorbeeld op boerderijen waar ruim voldoende voedsel is. Daarom zijn het hagel- en kogelgeweer en luchtdrukgeweer aangevraagd. Aanvullend hierop worden voor beide typen geweren een geluiddemper aangevraagd en kunstmatige lichtbronnen/nachtzichtapparatuur. Deze extra hulpmiddelen zijn wenselijk om het afschot gedurende schemering te optimaliseren.

Voor zowel de duif als gans wordt het luchtdrukgeweer als effectief additioneel middel beschouwd. Daarbij komt dat de inzet van honden, niet zijnde lange honden, wenselijk zijn bij bijvoorbeeld het apporteren van gedode duiven of ganzen. De inzet van haviken, slechtvalken en woestijnbuizerds is een effectief additioneel middel voor het vangen en doden van ganzen en duiven.

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2021-001132

Blad

8 van 9

Te beoordelen verboden en perioden

- 1) Het gebruik van het geweer op terreinen welke een omvang hebben die niet voldoen aan de wettelijke eisen aan een jachtveld;
- 2) Het gebruik van het luchtdrukgeweer binnen de bebouwde kom afspelen of op terreinen of de onmiddellijk aan de bebouwde kom grenzende terreinen;
- 3) Het gebruik van het geweer voor het doden een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang. Het gebruik van het luchtdrukgeweer 24 uur lang.

1) Het komt incidenteel voor dat lokaal niet kan worden voldaan aan de 40 hectare eis als gevolg van infrastructurele begrenzing. Het is dan wel wenselijk om te kunnen handelen. Dit kunnen bijvoorbeeld wegbermen zijn (kleiner dan 40 ha.). Daarnaast is het ook wenselijk om te kunnen optreden op grond van art. 3.12 lid 3 Bnb niet bejaagbare stukken grond.

2) Verwilderde duiven houden zich vooral op in de bebouwde omgeving en op erven. Het is daarom wenselijk om te kunnen handelen op of in de buurt van deze terreinen.

3) Vogels zijn het actiefst in de schemering, dit is dan ook een effectieve periode om op te treden. Het gebruik van het luchtdrukgeweer op publiek toegankelijke plaatsen, zoals bijvoorbeeld stations, kan het beste ingezet worden al er geen treinen meer rijden en bezoekers zijn. Voor deze situaties is het wenselijk om 's nachts op te kunnen treden.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u er op dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving. Voorbeelden hiervan zijn toestemming van geluiddemper bij Justitie, draagverlof aanvragen bij de politie voor het dragen van luchtdrukgeweer op publiek toegankelijke plaatsen, toestemming voor gebruik geweer bij een eendenkooi door de kooiker en eventuele vergunningen in Natura 2000-gebieden.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van [Overheid.nl](https://overheid.nl).

Datum

12 maart 2021

Zaaknummer

2021-001132

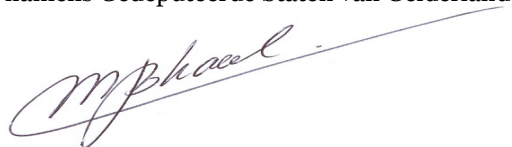
Blad

9 van 9

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [Gelderland.nl](http:// Gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Martin Kaal
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummer inzage stukken: 03404056

Juridische grondslagen

Voor deze brief gelden:

- Algemene wet bestuursrecht;
- Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3.